

No. 15 Mart 1967

Vatan (Ankara)

SUNA KAN'IN KONSERİ ...

10 Mart 1967 tarihli Cumhuriyet gazetesinde büyük üstat Muhsin Ertuğrul Orkestramızın Avrupa turnesi münasebetiyle yabancı bir şefin yönetiminde bulunmasını yeren yazısını şöyle bitiriyor: «Akşam nefes ancak orada bilet almaya yetmişti.

Orkestradaki sevgililerimizden bizi ayıran şef kürsüsü, yukarıda nedenlerini saydığım duygular yüzünden, beni rahatsız ediyordu. Ne ki Suna Kan imdada yetişti. Onun sahneye getirdiği tatlı, sıcak sanat havasını çok geçmeden içimde duydum. O bütün dinleyicileri bir anda büyüledi. Kimin karşısında bulduklarını o kadar çabuk kavradılar ki... Onu bir çeyrek, yarım saat, hatta bıraksalar, bir saat alkışlamak az gelecekti. Türkiye zengin ol saydı ve Viyana'nın bütün çiçeklerini o akşam Suna'nın ayaklarına serseydi yine onun yüz ağartıcılığı üdeyemezdi. Ertesi sabah gazeteye sarıldım. Ne garip müzik eleştirme de orkestra şefi için tıpkı benim gibi düşünmüştü. Bu yazıyı Suna'ya ulaştır mak için ekpres olarak arkasından gönderdim.»

Aynı sevgiyi, bir yavrusunun üstün ütreyi gören çocukları orkestramızı yönetmeye gelen Cemal Reşit Bey odasında Sunaya göstermişti. Onu nasıl sevmeyelim ki ufak çocukluğundanberi kabiliyeti ile kendini iç ve dış müzik dünyalarına kabul ettirmiş Suna Kan kendini genç yaşta alkışlattıran üstün yay tekniği ile kendini kabul ettiren bir keman solistimiz oldu, kaldı.

Sunanın 3 Mart 1967 tarihli konserinde, orkestramız Prof. Lessing'in yönetiminde, Gluck'un, kendine özgü latif melodileri ile AULISTE İFİJENİ'yi yansıtan uvertürü ile akşam açıldı. Prof. Lessing mükemmel eğitimcinin burada bir daha gösterdi. Mükemmel bir eğitmen olduğu için, bir semfonik orkestramızın başkanı nasıl icra edeceğini mükemmel tayin eden, yönetebilen bir şefdir o. Buraya yerleşmişliği, gördüğü, tam bir yerleşmişlik olarak görmek isterdik. Varsın adı yabancı olsun, o bize yabancı olmasın, bizden biri olsun, Amerika'ya giden ve yerleşen kişiler rasül «biz Amerikalılar» diyorsak da, bekler ki «biz Türkler» desin.

Uvertürden sonra Suna Kan orkestramızın eşliğinde, az tanınmış bir bağdacı olan Karl Höller'in simfonik opus 47 sanfonik konsertosuna (Türkiyede ilk çalınış) kendine özgü teknik ve anlayışla icra etti: güçlü adeta erkekçe, ve kadın kemancılar da az dinlenen yay sürüşlerdi bunlar. hem estetik, mimari bir bagtural bir biçimde verdi, janrına uygun olmayan duygusal planda vermedi. Bu da hem romantik hem entelektüel, miamari bir bagdaydı sanki. Karl Höller kuşkusuz iyi bir bağdacı: 1907 de Bamberg doğumlu bir Alman, semfonik ve oda müziği yapıtları ile tanınmış Max Reger'in öğrencisi, Stuttgart ta teori hocası yapılmış, 1959 ye kadar Münih'te Ton sanatı akademisinin Direktörü olmuş Romantik gelenekte ve halk türkülerine yakın lied'ler, oratoryolar, oda müziği bağdamış Joseph Haas'ın öğrencisi olarak müzik evrenine girmiş, Eseri o romantik gelenegi içindeki havasını Suna Kan'ın icrası vermiş, o nu daha güçlü kılmıştır.

Bundan sonra Max Reger'in, mitoloji ressamı Alman Arnold Böcklin'in dört tablosu üzerine dört semfonik şiiri gene Türkiye de ilk kez icra edilmiştir. Burada keman solosunu Ulvi Yücel icra etmiştir. Böcklin'in Münih Pınakotegini görmüş olarak, Prof. Lessing'in buharlı atmosferini orkestraya verdirdiğini söyleyebilirim. Ne diyelim, kültürlü bilgili bir şef. Tablolar: Keman çalan keşiş, dalgaların oyunu, ölümler adası, ve bakanaladı. Baştan aşağı romantik bir program geçesi yaşadık. Suna Kan'ın icrası dışta kalarak.